

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΑΞΙΔΙΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΗΜΕΔΑΠΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ 2019

Ευαγγελία Λάμπρου
Ερευνήτρια – Στατιστικολόγος

Δρ. Άρης Ίκκος, ISHC
Επιστημονικός Διευθυντής

©INSETE Intelligence-Επιτρέπεται η αναδημοσίευση με την προϋπόθεση της αναφοράς στην πηγή

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	4
Συμπεράσματα	5
1. Προφίλ Ταξιδιών Ημεδαπών Τουριστών	7
1.1 Βασικά Μεγέθη και Δείκτες 2015-2019	8
1.2 Συνολικός αριθμός ταξιδιών εσωτερικού	11
1.3 Κύριο μέσο μεταφοράς	12
1.4 Τύπος καταλύματος βάσει αριθμού ταξιδιών και βάσει αριθμού διανυκτερεύσεων	15
1.5 Διανυκτερεύσεις ανά μήνα	18
2. Δαπάνες ταξιδιών	20
2.1 Σύνολο δαπανών ταξιδιών εσωτερικού	21
2.2 Δαπάνες ανά φύλο	22
2.3 Δαπάνες ανά ηλικιακή ομάδα	23
2.4 Δαπάνες ανάλογα με αριθμό διανυκτερεύσεων	24
2.5 Μέση δαπάνη ανά διανυκτέρευση	25
2.6 Δαπάνη ανά κατάλυμα	26
3. Αιτίες μη πραγματοποίησης ταξιδιών	27
3.1 Δυνατότητα πραγματοποίησης ετήσιων διακοπών	28
Βιβλιογραφία	30
Παράρτημα	31

Γράφημα 1: Ταξίδια, Διανυκτερεύσεις και Δαπάνες 2015-2019.....	9
Γράφημα 2: Δαπάνη ανά Ταξίδι, Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και Μέση Διάρκεια Παραμονής 2015-2019	10
Γράφημα 3: Αριθμός Ταξιδιών Εσωτερικού 2015-2019.....	11
Γράφημα 4: Ποσοστιαία Κατανομή Ταξιδιών ανά Μέσο Μεταφοράς	13
Γράφημα 5: Ποσοστιαία Κατανομή Ταξιδιών με Χερσαία Μέσα	14
Γράφημα 6: Ποσοστιαία Κατανομή Ταξιδιών ανά Τύπο Καταλύματος	15
Γράφημα 7: Ποσοστιαία Κατανομή Διανυκτερεύσεων ανά Τύπο Καταλύματος.....	17
Γράφημα 8: Ποσοστιαία Κατανομή Διανυκτερεύσεων 2019	19
Γράφημα 9: Δαπάνες Ταξιδιών Εσωτερικού 2015-2019	21
Γράφημα 10: Ποσοστιαία Κατανομή Δαπανών βάσει Φύλου	22
Γράφημα 11: Ποσοστιαία Κατανομή Δαπανών βάσει Ηλικιακής Διάρθρωσης	23
Γράφημα 12: Ποσοστιαία Κατανομή Δαπανών βάσει Διάρκειας Ταξιδιού	24
Γράφημα 13: Μέση δαπάνη ανά Διανυκτέρευση βάσει Διάρκειας Ταξιδιού	25
Γράφημα 14: Δαπάνες ανά Τύπο Καταλύματος	26
Γράφημα 15: Δυνατότητα Πραγματοποίησης 1 Εβδομάδας Διακοπών	28
Πίνακας 1: Βασικά Μεγέθη και Βασικοί Δείκτες Απόδοσης Ημεδαπών Τουριστών	8
Πίνακας 2: Ταξίδια Εσωτερικού ανά Μέσο Μεταφοράς.....	12
Πίνακας 3: Διανυκτερεύσεις ανά Μήνα 2015-2019	18
Πίνακας 4: Λόγοι Μη Πραγματοποίησης Διακοπών 2015-2019	29

Εισαγωγή

Η Ελληνική Στατιστική Αρχή ανακοίνωσε τα αποτελέσματα της [Έρευνας Ποιοτικών Χαρακτηριστικών Ημεδαπών Τουριστών \(Έρευνα Διακοπών\)](#) του έτους 2019. Η Έρευνα Ποιοτικών Χαρακτηριστικών Ημεδαπών Τουριστών διενεργείται σε όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με σκοπό τη συλλογή στοιχείων για τον εθνικό τουρισμό των κρατών μελών προκειμένου να αξιοποιηθούν στη χάραξη της εθνικής και ευρωπαϊκής πολιτικής στον τομέα του τουρισμού. Τα στοιχεία που συλλέγονται αφορούν στον αριθμό των ταξιδιών καθώς και των διανυκτερεύσεων και των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν κατά τα ταξίδια αυτά.

Στην παρούσα μελέτη αναλύονται τα στοιχεία των ταξιδιών εσωτερικού ως προς το μέσο μεταφοράς, επιλογής καταλύματος και τις διανυκτερεύσεις. Αναλύονται οι δαπάνες με βάση το φύλο, την ηλικία τον αριθμό των διανυκτερεύσεων και η μέση δαπάνη ανά διανυκτέρευση. Στην τελευταία ενότητα αναλύονται οι αίτιες μη πραγματοποίησης ταξιδιών.

Διευκρινίζεται ότι:

- ως Ημεδαπός ορίζεται κάθε φυσικό πρόσωπο, ανεξάρτητα από ιθαγένεια, που κατοικεί ή προτίθεται να κατοικήσει για τουλάχιστον ένα έτος στην Ελλάδα.
- ως ταξίδι ορίζεται η επίσκεψη με μία τουλάχιστον διανυκτέρευση, με αφετηρία τον τόπο συνήθους κατοικίας του ταξιδιώτη, σε κύριο προορισμό εκτός του συνήθους περιβάλλοντός του, για χρονικό διάστημα μικρότερο από ένα έτος, για οποιονδήποτε κύριο σκοπό, συμπεριλαμβανομένων της επιχειρηματικής δραστηριότητας, της ανάπαυσης ή άλλου προσωπικού λόγου, με εξαίρεση την απασχόληση από οντότητα εγκατεστημένη στον τόπο της επίσκεψης.

Στο Παράρτημα της μελέτης παρουσιάζονται η μεθοδολογία της έρευνας και λεπτομερείς ορισμοί για όλα τα μεγέθη.

Συμπεράσματα

- Το 2019 πραγματοποιήθηκαν 4,9 εκατ. προσωπικά ταξίδια εσωτερικού σημειώνοντας μείωση -11%/-582 χιλ. σε σχέση με το 2018, 53,6 εκατ. διανυκτερεύσεις παρουσιάζοντας μείωση κατά -6 εκατ./-10% και δαπανήθηκαν σε ταξίδια που πραγματοποιήθηκαν στο εσωτερικό 1,6 δισ. € παρουσιάζοντας μείωση -6,8%.
- Την περίοδο 2015-2019 τα ταξίδια παρουσίασαν αύξηση κατά +100 χιλ./+2,1%, οι διανυκτερεύσεις κατά +5 εκατ./+10,3% και οι δαπάνες κατά 335 εκατ./+26,5%. Αύξηση παρουσίασαν και οι βασικοί δείκτες, ειδικότερα: δαπάνη ανά ταξίδι +62 €/+23,9%, δαπάνη ανά διανυκτέρευση +4 €/+14,7% και μέση διάρκεια παραμονής +0,8/+8,0%.
- Η μέση δαπάνη ανά ταξίδι το 2019 ανέρχεται σε 324 €, υψηλότερη κατά 23,9% από τη μέση δαπάνη ανά ταξίδι που καταγράφεται το 2015 (261 €). Την περίοδο 2015-2019 η μέση Δαπάνη ανά διανυκτέρευση κατέγραψε αύξηση κατά +14,7% (από 26 € το 2015 σε 30 € το 2019). Η μέση διάρκεια παραμονής κατέγραψε την περίοδο 2017-2019 αύξηση κατά +8,0% (από 10,1 διανυκτερεύσεις το 2015 σε 10,9 διανυκτερεύσεις το 2019).
- Τα περισσότερα ταξίδια εσωτερικού το 2019 πραγματοποιήθηκαν με χερσαία μέσα μεταφοράς (3,6 εκατ. ταξίδια). Ακολούθησαν τα ταξίδια με θαλάσσια μέσα (1,0 εκατ. ταξίδια) ενώ μόλις 272 χιλ. ταξίδια πραγματοποιήθηκαν με αεροπλάνο. Η κατανομή των ταξιδιών ανάλογα με το μέσο μεταφοράς δεν παρουσιάζει σημαντικές μεταβολές την τελευταία πενταετία.
- Η πλειονότητα των ταξιδιών που πραγματοποιήθηκε με χερσαία μέσα ήταν με ιδιωτικό ή ενοικιαζόμενο αυτοκίνητο (88%).
- Το 2019, το 60% των ταξιδιών εσωτερικού με διαμονή πραγματοποιήθηκε σε μη ενοικιαζόμενα καταλύματα και το 39% σε ενοικιαζόμενα καταλύματα. Στα ενοικιαζόμενα καταλύματα αντιστοιχεί μόλις 21% των διανυκτερεύσεων (εκ των οποίων 11% αντιστοιχεί στα ξενοδοχεία και παρόμοια καταλύματα και 10% στα ενοικιαζόμενα δωμάτια).
- Αξιοσημείωτη είναι η αύξηση που παρατηρείται την περίοδο 2017 -2019 στο μερίδιο των ενοικιαζόμενων δωματίων και κατοικιών, τόσο στον αριθμό ταξιδιών (από 10% σε 17%), όσο και στον αριθμό των διανυκτερεύσεων (από 6% σε 10%). Η αύξηση αυτή εκτιμάται ότι οφείλεται στην ανάπτυξη της αγοράς βραχυχρόνιων μισθώσεων.
- Ο κύριος όγκος των ταξιδιών συγκεντρώνεται τους καλοκαιρινούς μήνες. Το 2019, πάνω από 60% των ταξιδιών πραγματοποιήθηκαν τον Ιούλιο και τον Αύγουστο ενώ συμπεριλαμβανομένου και του Ιουνίου το ποσοστό ανέρχεται σχεδόν σε 80%.

- Το 2019 δαπανήθηκαν σε ταξίδια που πραγματοποιήθηκαν στο εσωτερικό 1,6 δισ. € παρουσιάζοντας μείωση -6,8%/-116 εκατ. € σε σχέση με το 2018, έτος με τις υψηλότερες δαπάνες (1,7 δισ. €) της τελευταίας πενταετίας. Αντίθετα, οι χαμηλότερες δαπάνες την τελευταία πενταετία καταγράφηκαν το 2016 (1,3 δισ. €).
- Το 2019, 848 εκατ. € (53% του συνόλου) δαπανήθηκαν από τις γυναίκες και 751 εκατ. € (47%) δαπανήθηκαν από τους άντρες. Η ποσοστιαία κατανομή παραμένει σταθερή την τελευταία 5ετία.
- 1,1 δισ. € ή το 70% των δαπανών προήλθαν από τις ηλικιακές ομάδες 25-44 και 45-64. Την πενταετία 2015-2019 αυξήθηκε το μερίδιο δαπανών των άνω των 65 από 17% σε 19% με ενδιάμεση αιχμή το 21% το 2018. Αντίστοιχα μειώθηκε το μερίδιο της ηλικιακής ομάδας 25-44 από 37% σε 35% (34% το 2018 και το 2017).
- 563 εκατ. € ή το 35% των δαπανών πραγματοποιήθηκε σε ταξίδια διάρκειας 4-7 διανυκτερεύσεων και το 20% των δαπανών ή 326 εκατ. € σε ταξίδια διάρκειας 8-14 διανυκτερεύσεων.
- Την τελευταία πενταετία, με εξαίρεση το 2017, παρατηρείται αύξηση της μέσης δαπάνης ανά διανυκτέρευση ανεξάρτητα από την διάρκεια των ταξιδιών. Το 2019, η μέση δαπάνη ανά διανυκτέρευση των ταξιδιών με 1 έως 3 διανυκτερεύσεις ήταν 75 €, με 4 έως 7 διανυκτερεύσεις ήταν 59 €, με 8 έως 14 διανυκτερεύσεις ήταν 37 €, με 15 έως 28 διανυκτερεύσεις ήταν 21 € και με 29 ή περισσότερες διανυκτερεύσεις ήταν 12 €. Δηλαδή, όσο μεγαλύτερη η διάρκεια του ταξιδιού, τόσο μικρότερη η μέση δαπάνη ανά διανυκτέρευση.
- Το 51,8% ή 836 εκατ. € δαπανήθηκαν είτε σε ιδιόκτητες εξοχικές κατοικίες (26,2%/419 εκατ. €) είτε σε καταλύματα που παρέχονται δωρεάν από συγγενείς και φίλους (25,6%/410 εκατ. €). Σε ξενοδοχεία και παρόμοια καταλύματα δαπανήθηκαν 417 εκατ. € / 26,1% και στα ενοικιαζόμενα δωμάτια και κατοικίες και άλλα ενοικιαζόμενα καταλύματα δαπανήθηκαν 321 εκατ. € / 20,1%. Μεταξύ 2017 και 2019 παρατηρείται σημαντική αύξηση της δαπάνης για διακοπές στα ενοικιαζόμενα δωμάτια και κατοικίες και άλλα ενοικιαζόμενα καταλύματα, που πιθανόν οφείλεται στην ανάπτυξη της αγοράς βραχυχρόνιων μισθώσεων.
- Τέλος, το 2019 το 49,2% των Ελλήνων αδυνατούσε να πραγματοποιήσει μια εβδομάδα διακοπών μακριά από το σπίτι. Το ποσοστό είναι παρόμοιο με το αντίστοιχο του 2013, μετά από μια επιδείνωση την περίοδο 2015 – 2016.
- Η κύρια αιτία αδυναμίας πραγματοποίησης διακοπών ήταν οι οικονομικοί λόγοι.

1. Προφίλ Ταξιδιών Ημεδαπών Τουριστών

1.1 Βασικά Μεγέθη και Δείκτες 2015-2019

Στον Πίνακα 1 και στο Γράφημα 1 παρουσιάζονται τα βασικά μεγέθη και οι βασικοί δείκτες απόδοσης ημεδαπών τουριστών της Ελλάδας την περίοδο 2015-2019. Το 2019 πραγματοποιήθηκαν 4,9 εκατ. προσωπικά ταξίδια εσωτερικού σημειώνοντας μείωση -11%/-582 χιλ. σε σχέση με το 2018, 53,7 εκατ. διανυκτερεύσεις παρουσιάζοντας μείωση κατά -6 εκατ./-10% και δαπανήθηκαν σε ταξίδια που πραγματοποιήθηκαν στο εσωτερικό 1,6 δισ. € παρουσιάζοντας μείωση -6,8%.

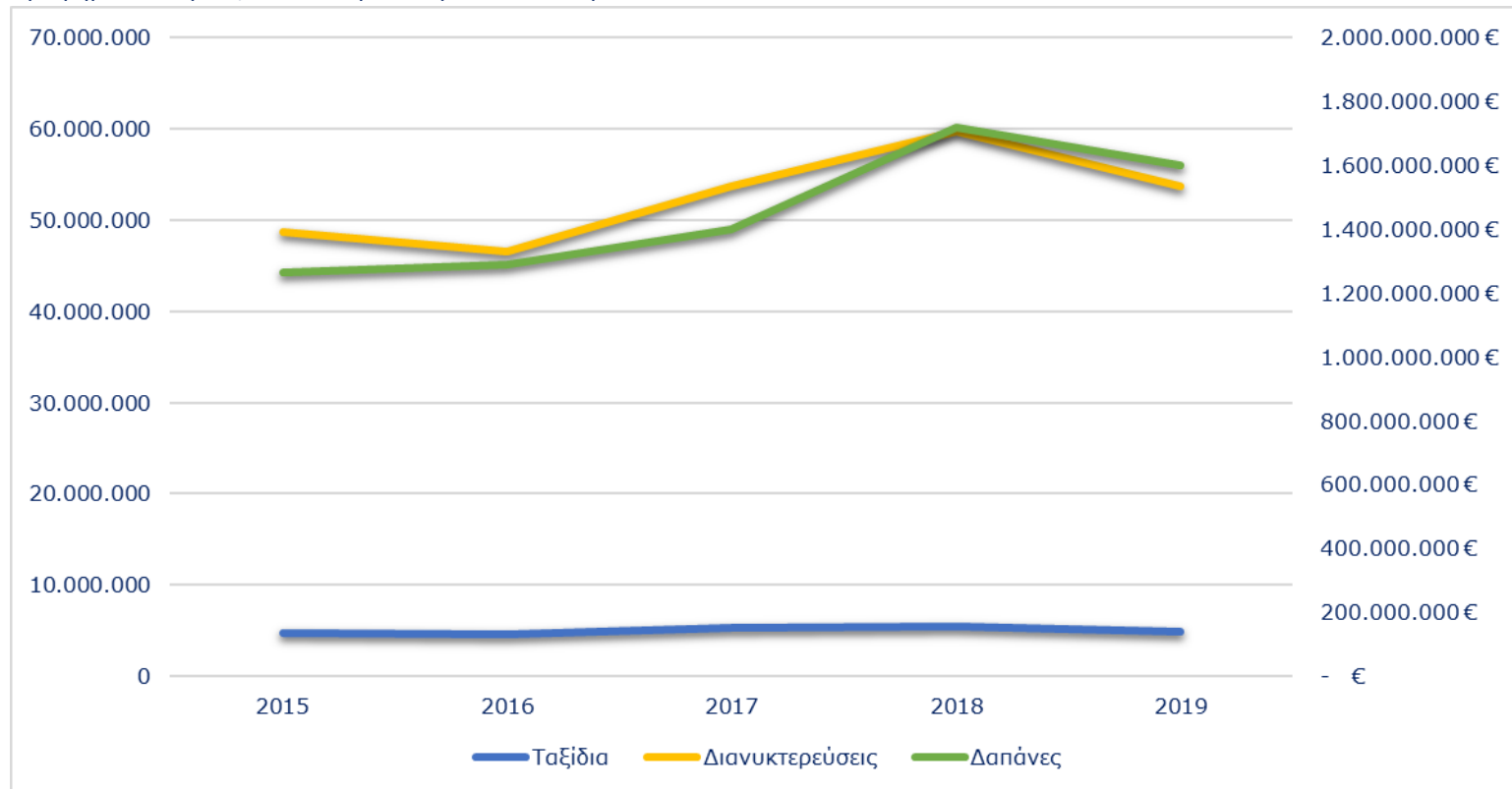
Την περίοδο 2015-2019 τα ταξίδια παρουσίασαν αύξηση κατά +100 χιλ./+2,1%, οι διανυκτερεύσεις κατά +5 εκατ./+10,3% και οι δαπάνες κατά 335 εκατ./+26,5%. Αύξηση παρουσίασαν και οι βασικοί δείκτες, ειδικότερα: δαπάνη ανά ταξίδι +62 €/+23,9%, δαπάνη ανά διανυκτέρευση +4 €/+14,7% και μέση διάρκεια παραμονής +0,8/+8,0%.

Πίνακας 1: Βασικά Μεγέθη και Βασικοί Δείκτες Απόδοσης Ημεδαπών Τουριστών

Έτος	Ταξίδια	Διανυκτερεύσεις	Δαπάνες (€)	Δαπάνες ανά Ταξίδι (€)	Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση (€)	Μέση Διάρκεια Παραμονής
2015	4.841.525	48.659.919	1.264.125.934	261	26	10,1
2016	4.590.484	46.438.123	1.286.735.621	280	28	10,1
2017	5.296.499	53.577.582	1.398.365.311	264	26	10,1
2018	5.523.673	59.630.035	1.714.551.588	310	29	10,8
2019	4.941.550	53.650.631	1.598.636.515	324	30	10,9
Δ 2019/2018	-10,5%	-10,0%	-6,8%	4,2%	3,6%	0,6%
Δ 2019/2015	2,1%	10,3%	26,5%	23,9%	14,7%	8,0%

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή, επεξεργασία: INSETE Intelligence

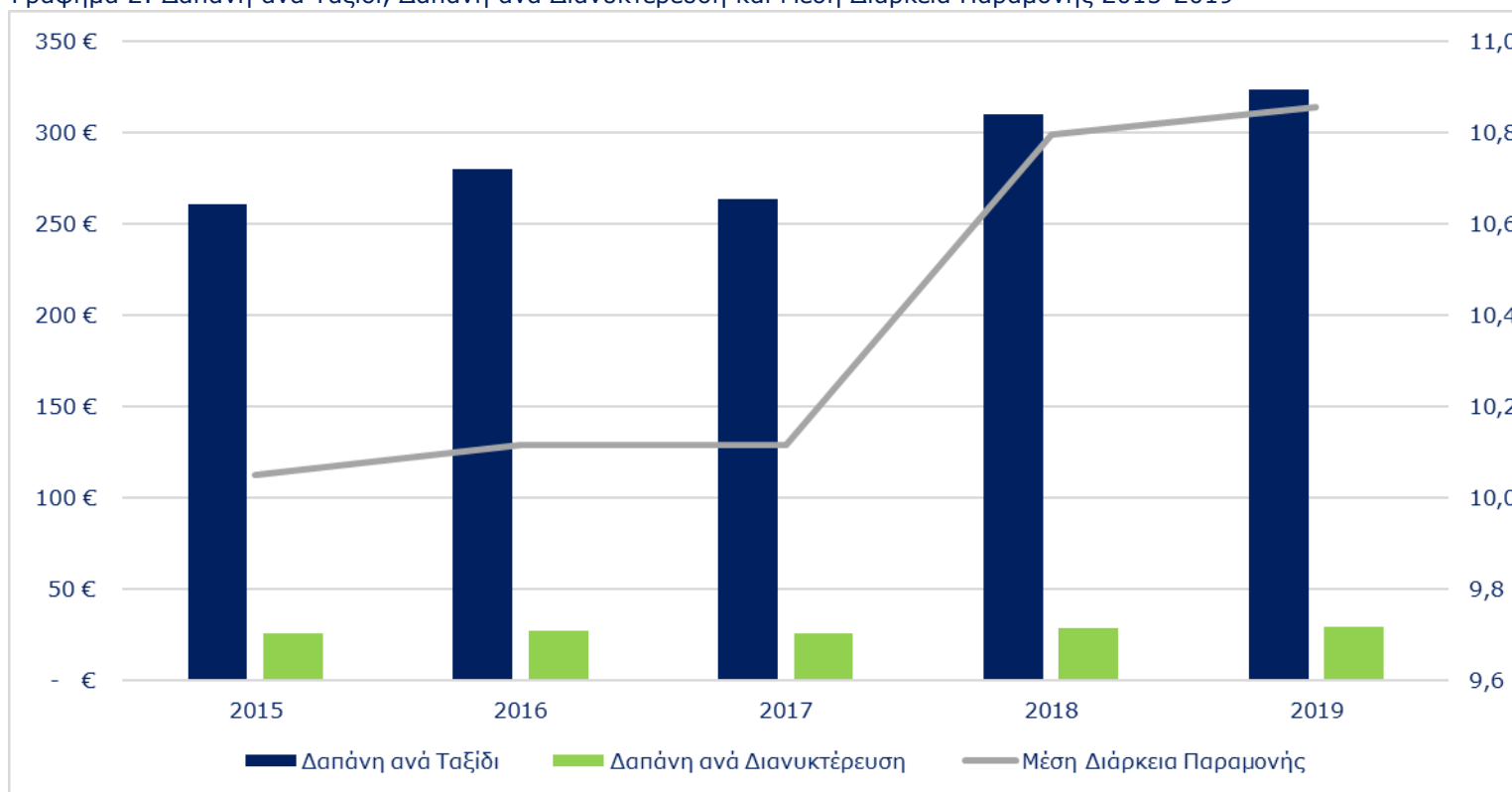
Γράφημα 1: Ταξίδια, Διανυκτερεύσεις και Δαπάνες 2015-2019

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή, επεξεργασία: INSETE Intelligence

Η μέση δαπάνη ανά ταξίδι το 2019 ανέρχεται σε 324 €, υψηλότερη κατά +23,9% από τη μέση δαπάνη ανά ταξίδι που καταγράφεται το 2015 (261 €). Την περίοδο 2015-2019 η μέση Δαπάνη ανά διανυκτέρευση κατέγραψε αύξηση κατά +14,7% (από 26 € το 2015 σε 30 € το 2019). Η μέση διάρκεια παραμονής κατέγραψε την περίοδο 2017-2019 αύξηση κατά +8,0% (από 10,1 διανυκτερεύσεις το 2015 σε 10,9 διανυκτερεύσεις το 2019).

Γράφημα 2: Δαπάνη ανά Ταξίδι, Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και Μέση Διάρκεια Παραμονής 2015-2019

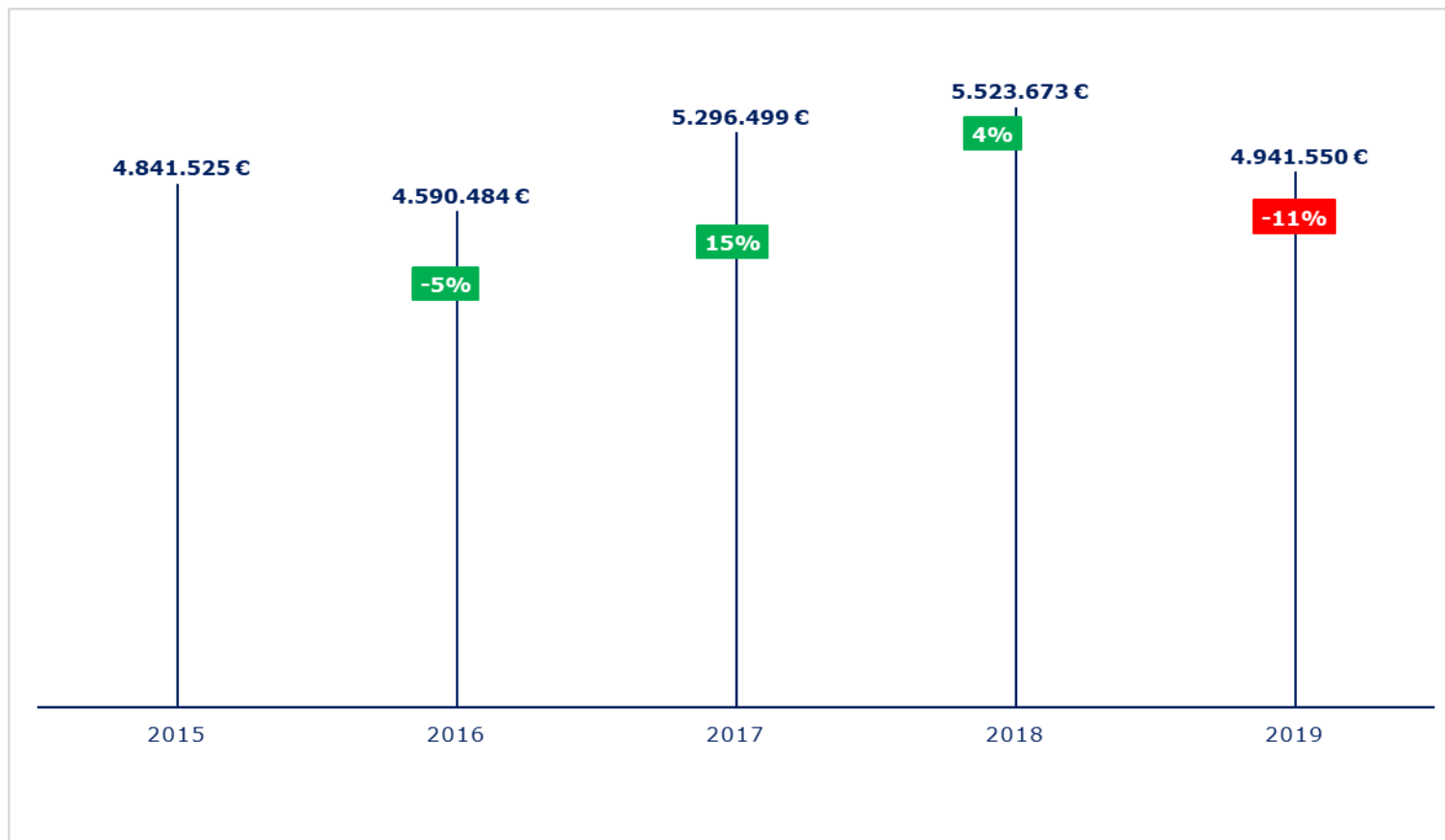

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή, επεξεργασία: INSETE Intelligence

1.2 Συνολικός αριθμός ταξιδιών εσωτερικού

Το 2019 πραγματοποιήθηκαν 4,9 εκατ. προσωπικά ταξίδια εσωτερικού όπως φαίνεται στο Γράφημα 3, σημειώνοντας μείωση -11%/ -582 χιλ. σε σχέση με το 2018 που καταγράφηκαν 5,5 εκατ. ταξίδια, τα περισσότερα την τελευταία πενταετία. Ο χαμηλότερος αριθμός ταξιδιών της τελευταίας πενταετίας ήταν το 2016 (4,6 εκατ. ταξίδια).

Γράφημα 3: Αριθμός Ταξιδιών Εσωτερικού 2015-2019

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή, επεξεργασία: INSETE Intelligence

1.3 Κύριο μέσο μεταφοράς

Τα περισσότερα ταξίδια εσωτερικού το 2019 πραγματοποιήθηκαν με χερσαία μέσα μεταφοράς (3,6 εκατ. ταξίδια). Ακολούθησαν τα ταξίδια με θαλάσσια μέσα (1,0 εκατ. ταξίδια), ενώ μόλις 272 χιλ. ταξίδια πραγματοποιήθηκαν με εναέρια μέσα. Το 2019 τα ταξίδια με χερσαία μέσα ανήλθαν σε 3,6 εκατ., μειωμένα σε σχέση με το 2018 κατά -12%/-477 χιλ., με θαλάσσια μέσα σε 1,0 εκατ., μειωμένα κατά -7%/-72 χιλ., και με εναέρια μέσα σε 272 χιλ. μειωμένα κατά -11%/-33 χιλ..

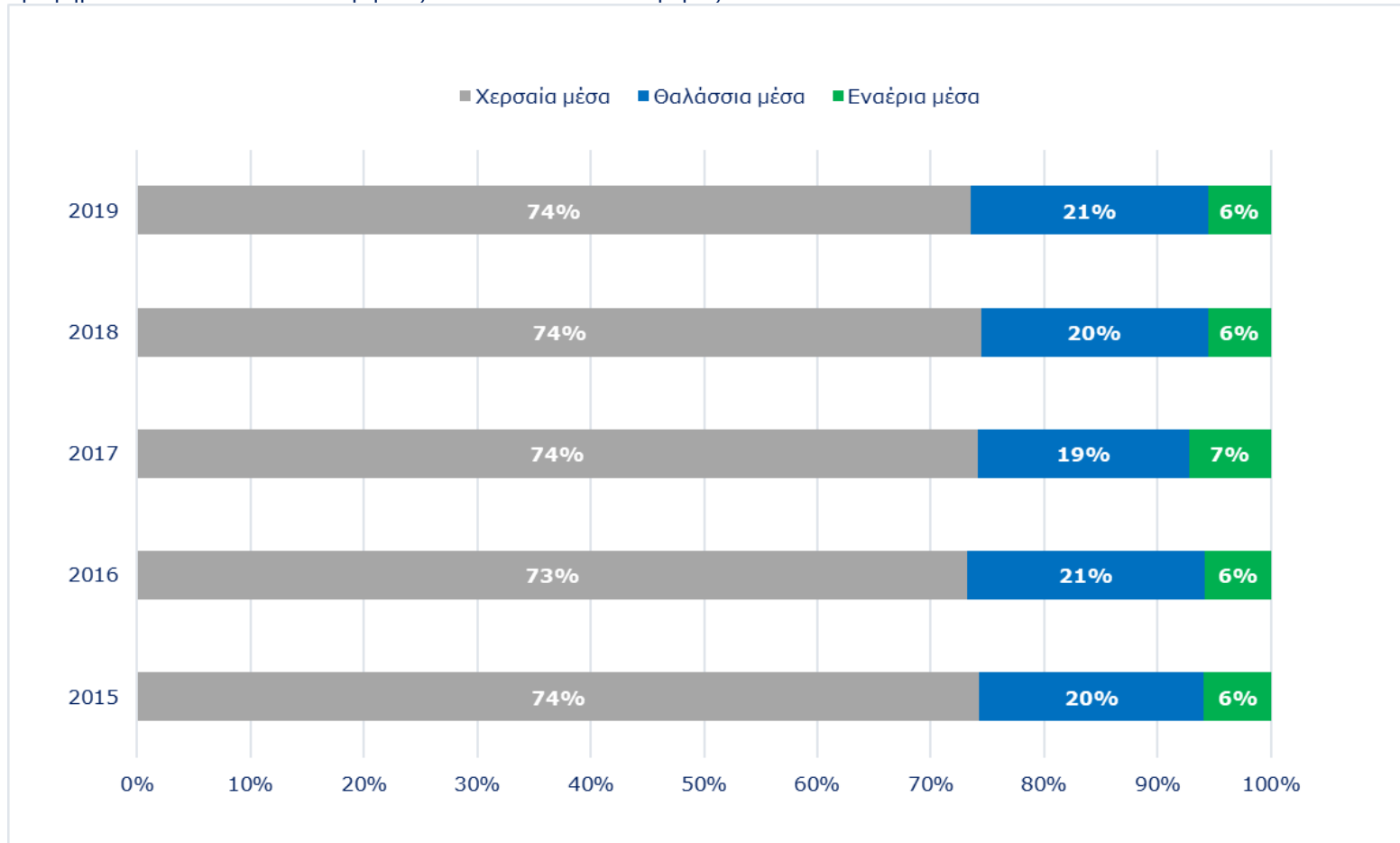
Πίνακας 2: Ταξίδια Εσωτερικού ανά Μέσο Μεταφοράς

Έτος	Χερσαία μέσα	Θαλάσσια μέσα	Εναέρια μέσα	Σύνολο
2015	3.595.707	960.741	285.077	4.841.525
2016	3.361.109	961.767	267.608	4.590.484
2017	3.926.766	987.347	382.386	5.296.499
2018	4.111.168	1.107.575	304.930	5.523.673
2019	3.633.787	1.035.384	272.379	4.941.550
Δ 2019/2018	-12%	-7%	-11%	-11%

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή, επεξεργασία: INSETE Intelligence

Την περίοδο 2015-2019, παρατηρείται σταθερότητα ως προς το επιλεγμένο μέσο μεταφοράς, με το 73% έως 74% των προσωπικών ταξιδιών εσωτερικού να έχουν πραγματοποιηθεί με χερσαία μέσα, 20% έως 21% με θαλάσσια μέσα και 6% με 7% με εναέρια μέσα(Γράφημα 4).

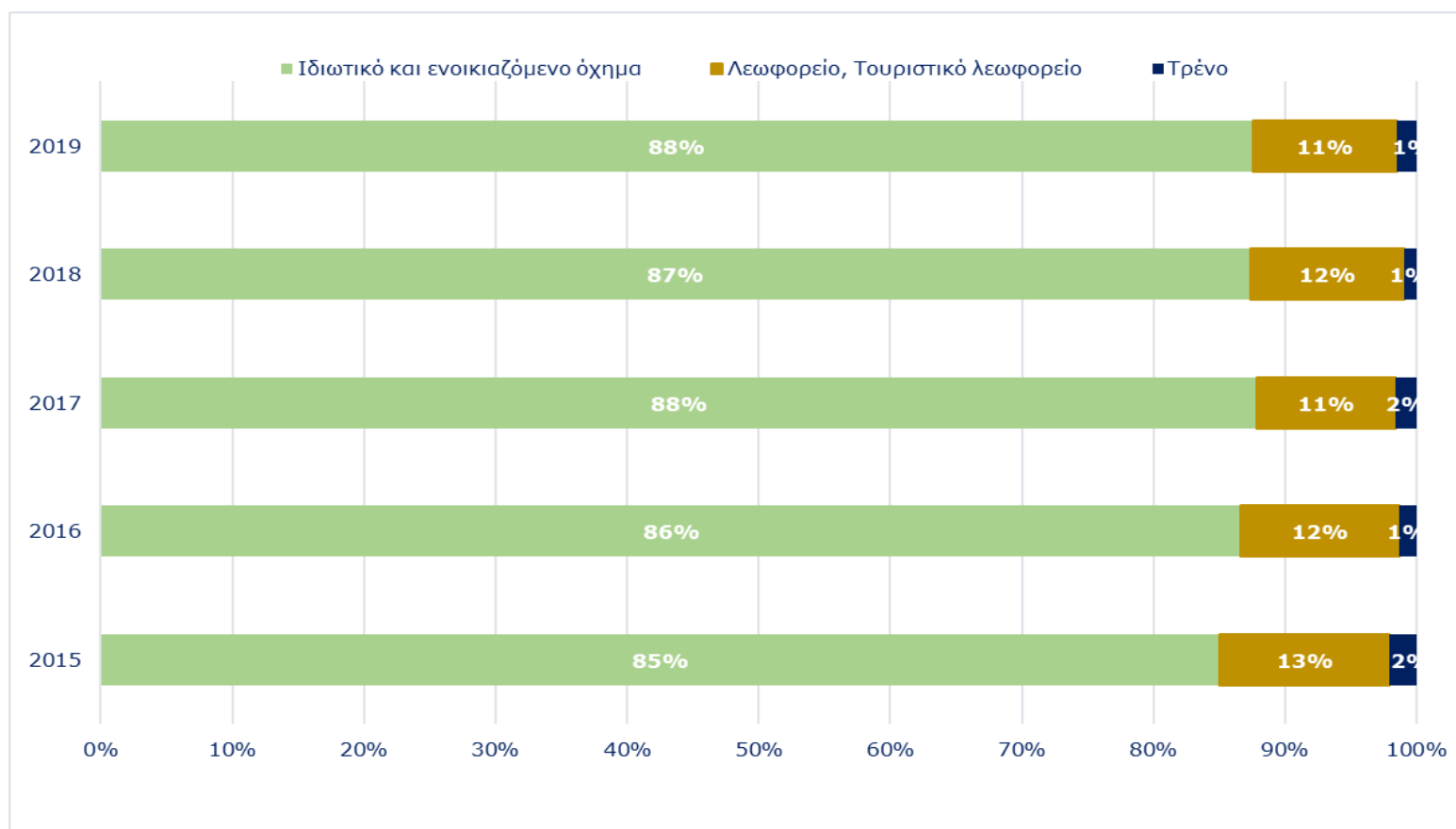
Γράφημα 4: Ποσοστιαία Κατανομή Ταξιδιών ανά Μέσο Μεταφοράς

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή, επεξεργασία: INSETE Intelligence

Η συντριπτική πλειονότητα των ταξιδιών που πραγματοποιήθηκε με χερσαία μέσα την περίοδο 2015-2019 ήταν με ιδιωτικό ή ενοικιαζόμενο αυτοκίνητο (85% έως 88%), και ένα μικρό ποσοστό (11% έως 13%) με λεωφορείο ή τουριστικό λεωφορείο. Στα ταξίδια με τρένο αντιστοιχεί μόλις το 1% με 2%. (Γράφημα 5). Καταγράφεται επίσης, ένα αυξανόμενο μερίδιο (από 85% σε 88%) για τα ταξίδια με ιδιωτικό ή ενοικιαζόμενο αυτοκίνητο και αντίστοιχα μία πτωτική τάση στις υπόλοιπες κατηγορίες. Συγκεκριμένα για το 2019, με ιδιωτικό ή ενοικιαζόμενο αυτοκίνητο πραγματοποιήθηκαν 3,2 εκατ. ταξίδια, με λεωφορείο ή τουριστικό λεωφορείο 398 χιλ. και με τρένο μόλις 54 χιλ..

Γράφημα 5: Ποσοστιαία Κατανομή Ταξιδιών με Χερσαία Μέσα

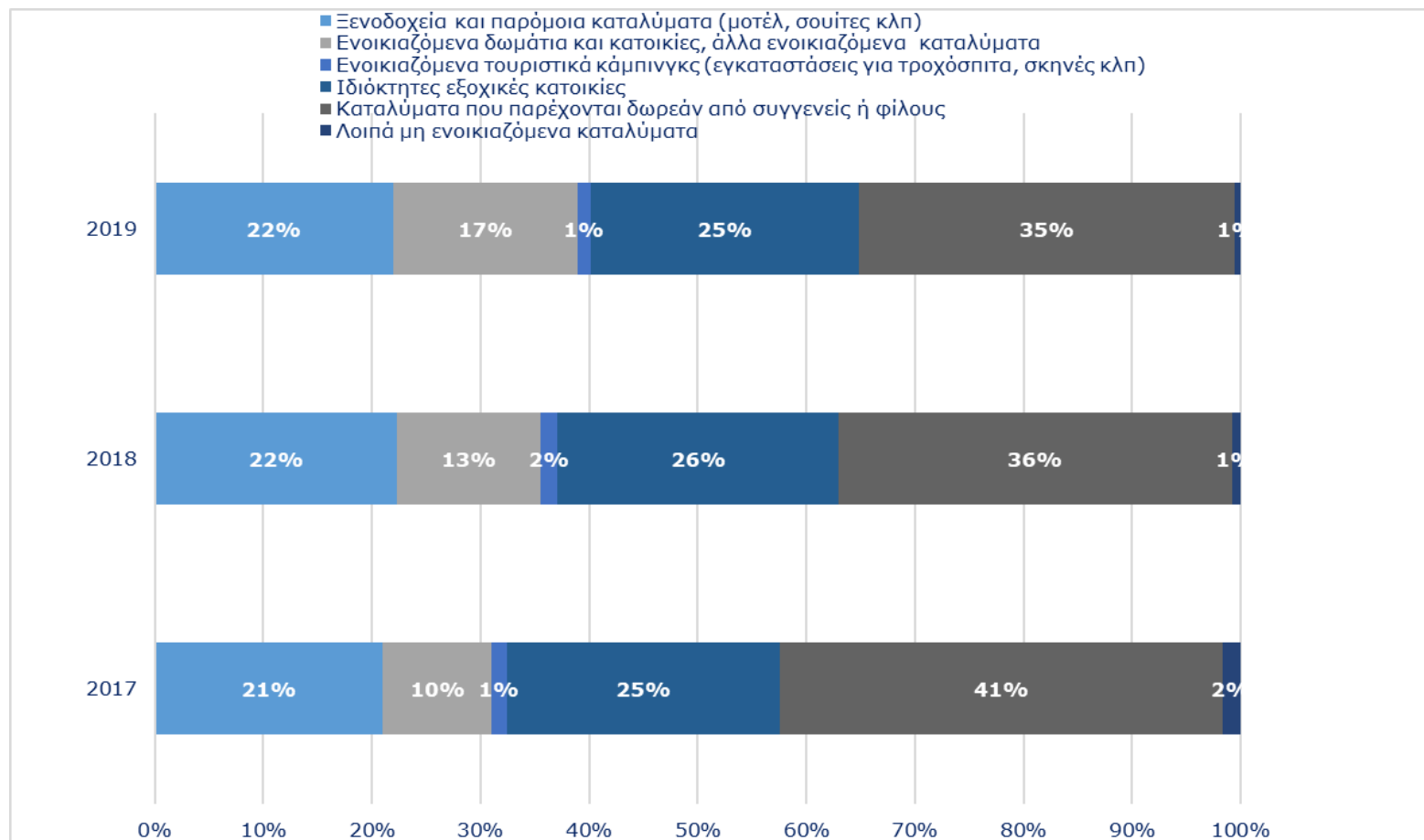

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή, επεξεργασία: INSETE Intelligence

1.4 Τύπος καταλύματος βάσει αριθμού ταξιδιών και βάσει αριθμού διανυκτερεύσεων

Το 2019, το 60% των ταξιδιών εσωτερικού πραγματοποιήθηκε σε μη ενοικιαζόμενα καταλύματα, κυρίως σε καταλύματα που παρέχονται δωρεάν από συγγενείς και φίλους (35%) και σε ιδιόκτητες εξοχικές κατοικίες (25%) (Γράφημα 6).

Γράφημα 6: Ποσοστιαία Κατανομή Ταξιδιών ανά Τύπο Καταλύματος

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή, επεξεργασία: INSETE Intelligence

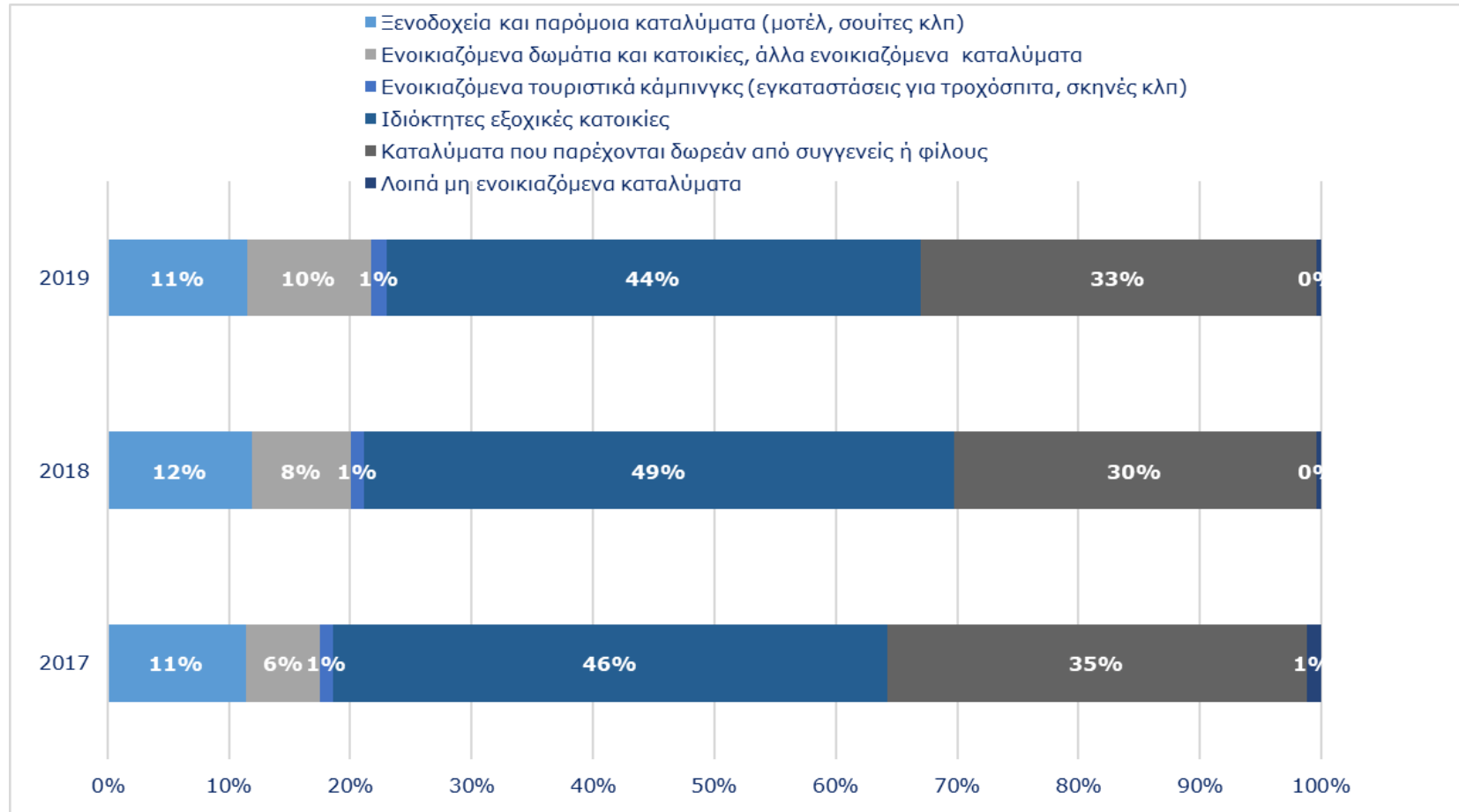
Τα ταξίδια με διαμονή σε ξενοδοχεία και άλλα ενοικιαζόμενα καταλύματα αντιστοιχούν μόλις σε 39%. Ο κύριος τύπος καταλύματος, με ποσοστό 22%, ήταν τα ξενοδοχεία και παρόμοια καταλύματα και ακολούθησε με 17% η κατηγορία ενοικιαζόμενα δωμάτια και κατοικίες, άλλα ενοικιαζόμενα καταλύματα. Την περίοδο 2017-2019, τα ταξίδια με διαμονή σε ξενοδοχεία και παρόμοια καταλύματα παρουσίασαν οριακή αύξηση από 21% σε 22%, ενώ μεγάλη αύξηση από 10% το 2017 σε 17% το 2019 παρουσίασαν τα ταξίδια με διαμονή σε ενοικιαζόμενα δωμάτια και κατοικίες και άλλα ενοικιαζόμενα καταλύματα, που πιθανόν οφείλεται στην ανάπτυξη της αγοράς βραχυχρόνιων μισθώσεων. Σταθερό ποσοστό 1% διατήρησε η κατηγορία ενοικιαζόμενα τουριστικά κάμπινγκς όπως και το ποσοστό των ιδιόκτητων κατοικιών σε 25%. Αντίθετα μείωση του ποσοστού από 41% το 2017 σε 35% το 2019 σημειώθηκε στα καταλύματα που παρέχονται δωρεάν από συγγενείς ή φίλους.

Ενώ το 39% των ταξιδιών με διαμονή αντιστοιχούν σε ξενοδοχεία και άλλα ενοικιαζόμενα καταλύματα, το αντίστοιχο ποσοστό μειώνεται σημαντικά με βάση τον αριθμό των διανυκτερεύσεων σε 21%. (Γράφημα 7). Αναλυτικότερα το 2019 στα ξενοδοχεία και παρόμοια καταλύματα αντιστοιχεί μόλις το 11% των διανυκτερεύσεων, ενώ το 10% αντιστοιχεί στην κατηγορία ενοικιαζόμενα δωμάτια και κατοικίες, άλλα ενοικιαζόμενα καταλύματα. Στα ταξίδια με διαμονή σε ιδιόκτητες εξοχικές κατοικίες αντιστοιχεί το 44% των διανυκτερεύσεων και στα καταλύματα που παρέχονται δωρεάν από συγγενείς ή φίλους αντιστοιχεί το 33%.

Την περίοδο 2017-2019, με βάση τον αριθμό των διανυκτερεύσεων τα ξενοδοχεία και παρόμοια καταλύματα παρέμειναν σταθερά 11%, ενώ – όπως και με τον αριθμό των ταξιδιών – μεγάλη αύξηση παρουσίασε η κατηγορία ενοικιαζόμενα δωμάτια και κατοικίες, άλλα ενοικιαζόμενα καταλύματα από 6% το 2017 σε 10% το 2019.

Σταθερή με μόλις 1% παρέμεινε η κατηγορία ενοικιαζόμενα τουριστικά κάμπινγκς. Το ποσοστό με βάση τις διανυκτερεύσεις των ιδιόκτητων κατοικιών από 46%, το 2017, παρουσίασε αύξηση το 2018 σε 49%, ενώ μειώθηκε σε 44% το 2019. Αντίθετα, μείωση από 35% το 2017 σε 30% το 2018 παρουσίασαν τα καταλύματα που παρέχονται δωρεάν από συγγενείς ή φίλους, ενώ το 2019 το αντίστοιχο ποσοστό ανήλθε σε 33%.

Γράφημα 7: Ποσοστιαία Κατανομή Διανυκτερεύσεων ανά Τύπο Καταλύματος

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή, επεξεργασία: INSETE Intelligence

1.5 Διανυκτερεύσεις ανά μήνα¹

Στον Πίνακα 3 αποτυπώνεται ο αριθμός των διανυκτερεύσεων την περίοδο 2015-2019. Το 2019 καταγράφηκαν 53,6 εκατ. διανυκτερεύσεις παρουσιάζοντας μείωση κατά -6 εκατ./-10% σε σχέση με το 2018. Όλοι οι μήνες παρουσίασαν μείωση με εξαίρεση τον Ιανουάριο +9 χιλ./+1,7% και τον Αύγουστο +225 χιλ./+1,2%. Η μεγαλύτερη ποσοστιαία μείωση καταγράφηκε τον Οκτώβριο -700 χιλ./-47,2% και η μεγαλύτερη μείωση σε απόλυτες διαφορές τον Απρίλιο -1 εκατ./ -23,8%.

Πίνακας 3: Διανυκτερεύσεις ανά Μήνα 2015-2019

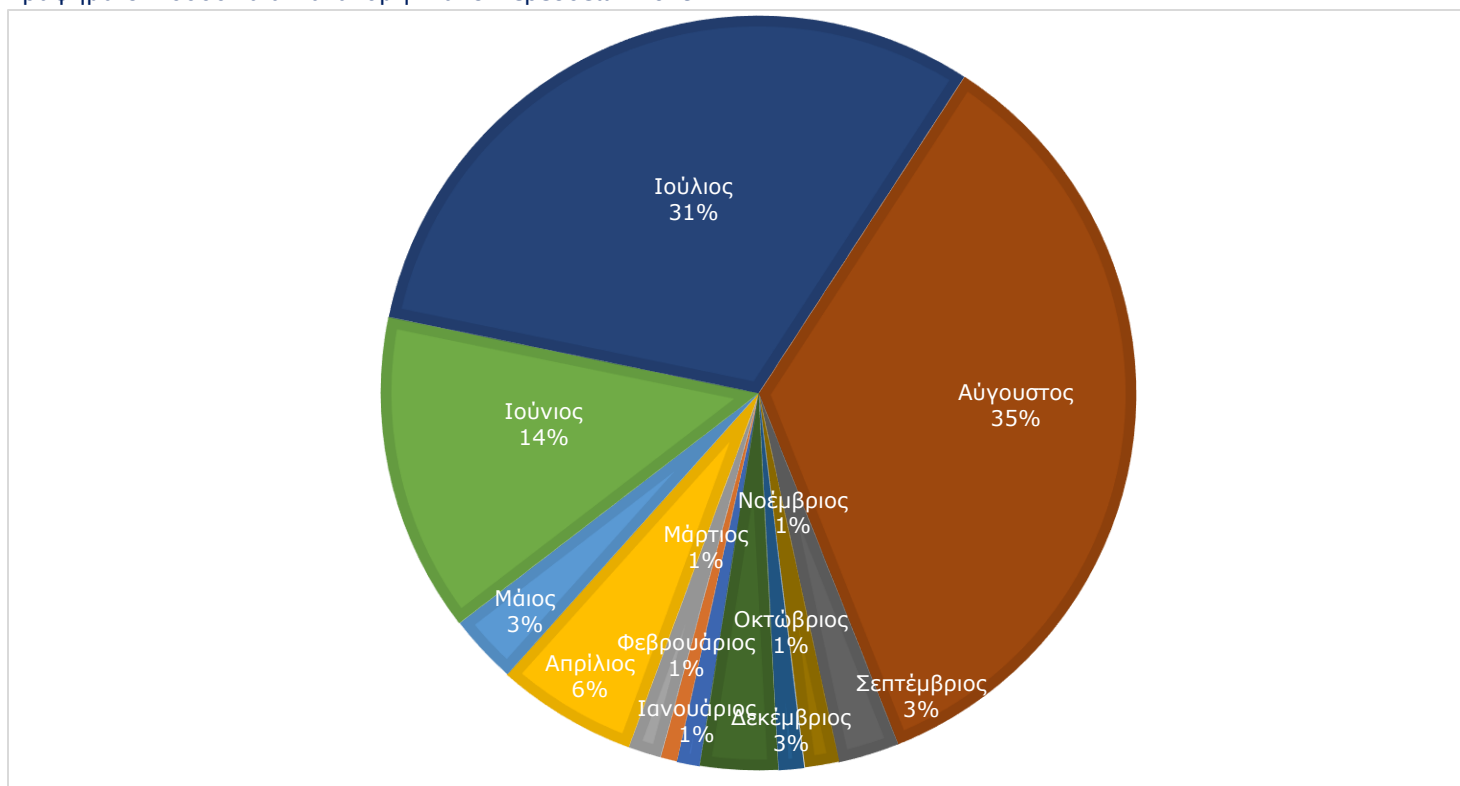
	2015	2016	2017	2018	2019	% Διαφορά 2015-2016	% Διαφορά 2016-2017	% Διαφορά 2017-2018	% Διαφορά 2018-2019
Ιανουάριος	647.039	403.159	582.839	518.764	527.517	-37,7%	44,6%	-11,0%	1,7%
Φεβρουάριος	591.914	440.242	690.092	667.602	376.715	-25,6%	56,8%	-3,3%	-43,6%
Μάρτιος	705.344	741.902	763.870	1.433.486	755.342	5,2%	3,0%	87,7%	-47,3%
Απρίλιος	2.374.493	3.030.296	3.543.176	4.227.644	3.221.275	27,6%	16,9%	19,3%	-23,8%
Μάιος	2.709.946	1.228.150	1.477.683	2.314.010	1.588.747	-54,7%	20,3%	56,6%	-31,3%
Ιούνιος	5.133.674	4.940.976	8.334.509	8.009.606	7.339.988	-3,8%	68,7%	-3,9%	-8,4%
Ιούλιος	14.562.077	14.094.266	14.725.661	17.581.161	16.601.155	-3,2%	4,5%	19,4%	-5,6%
Αύγουστος	17.129.587	16.955.176	17.923.598	18.446.286	18.671.437	-1,0%	5,7%	2,9%	1,2%
Σεπτέμβριος	1.493.845	1.579.077	1.389.253	1.921.512	1.404.309	5,7%	-12,0%	38,3%	-26,9%
Οκτώβριος	864.127	841.859	1.052.123	1.481.641	782.337	-2,6%	25,0%	40,8%	-47,2%
Νοέμβριος	791.235	552.558	768.893	821.864	592.613	-30,2%	39,2%	6,9%	-27,9%
Δεκέμβριος	1.656.638	1.630.462	2.325.885	2.206.459	1.789.196	-1,6%	42,7%	-5,1%	-18,9%
Σύνολο	48.659.919	46.438.123	53.577.582	59.630.035	53.650.631	-4,6%	15,4%	11,3%	-10,0%

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή, επεξεργασία: INSETE Intelligence

¹ Αφορά τον μήνα έναρξης του ταξιδιού.

Συνολικά το 2018 καταγράφηκαν 59,6 εκατ. διανυκτερεύσεις, το 2017 53,6 εκατ., το 2016 46,4 εκατ. και το 2015 48,7 εκατ. διανυκτερεύσεις. Ο μήνας αιχμής καταγραφής κατά την επισκοπούμενη περίοδο, είναι ο Αύγουστος. Τον Αύγουστο του 2019, καταγράφηκαν 18,7 εκατ. διανυκτερεύσεις, το 2018 18,4 εκατ., το 2017 17,9 εκατ., το 2016 17 εκατ. και το 2015 17,1 εκατ. διανυκτερεύσεις. Αντίθετα, ο μήνας με τη χαμηλότερη ροή ήταν ο Φεβρουάριος το 2019 και το 2015, με 376 χιλ. και 591 χιλ. αντίστοιχα, ενώ την περίοδο 2016-2018 ήταν ο Ιανουάριος με 518 χιλ. διανυκτερεύσεις το 2018, με 583 χιλ. το 2017 και 403 χιλ. το 2016. Τέλος, η περίοδος Ιούνιος-Αύγουστος το 2019 αντιστοιχεί σε 79,4% επί του συνόλου των διανυκτερεύσεων, το 2018 σε 73,9%, το 2017 σε 76,5% και το 2016 σε 77,5 το 2015 σε 75,7%. Ο Αύγουστος αντιστοιχεί στο 35%. (Γράφημα 8)

Γράφημα 8: Ποσοστιαία Κατανομή Διανυκτερεύσεων 2019

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή, επεξεργασία: INSETE Intelligence

2. Δαπάνες ταξιδιών

2.1 Σύνολο δαπανών ταξιδιών εσωτερικού

Το 2019 δαπανήθηκαν σε ταξίδια που πραγματοποιήθηκαν στο εσωτερικό 1,6 δισ. € παρουσιάζοντας μείωση -6,8% (Γράφημα 9). Την τετραετία 2015-2018 το σύνολο των δαπανών εσωτερικού ανά έτος παρουσίασε μόνο αύξηση. Το 2016 τα έσοδα ανήλθαν σε 1,3 δισ. € παρουσιάζοντας αύξηση +1,8% και το 2017 σε 1,4 δισ. € καταγράφοντας αύξηση +8,7%. Η μεγαλύτερη αύξηση την τελευταία πενταετία κατά +22,6% καταγράφηκε το 2018, όπου το σύνολο δαπανών ταξιδιών εσωτερικού ανήλθε σε 1,7 δισ. €.

Γράφημα 9: Δαπάνες Ταξιδιών Εσωτερικού 2015-2019

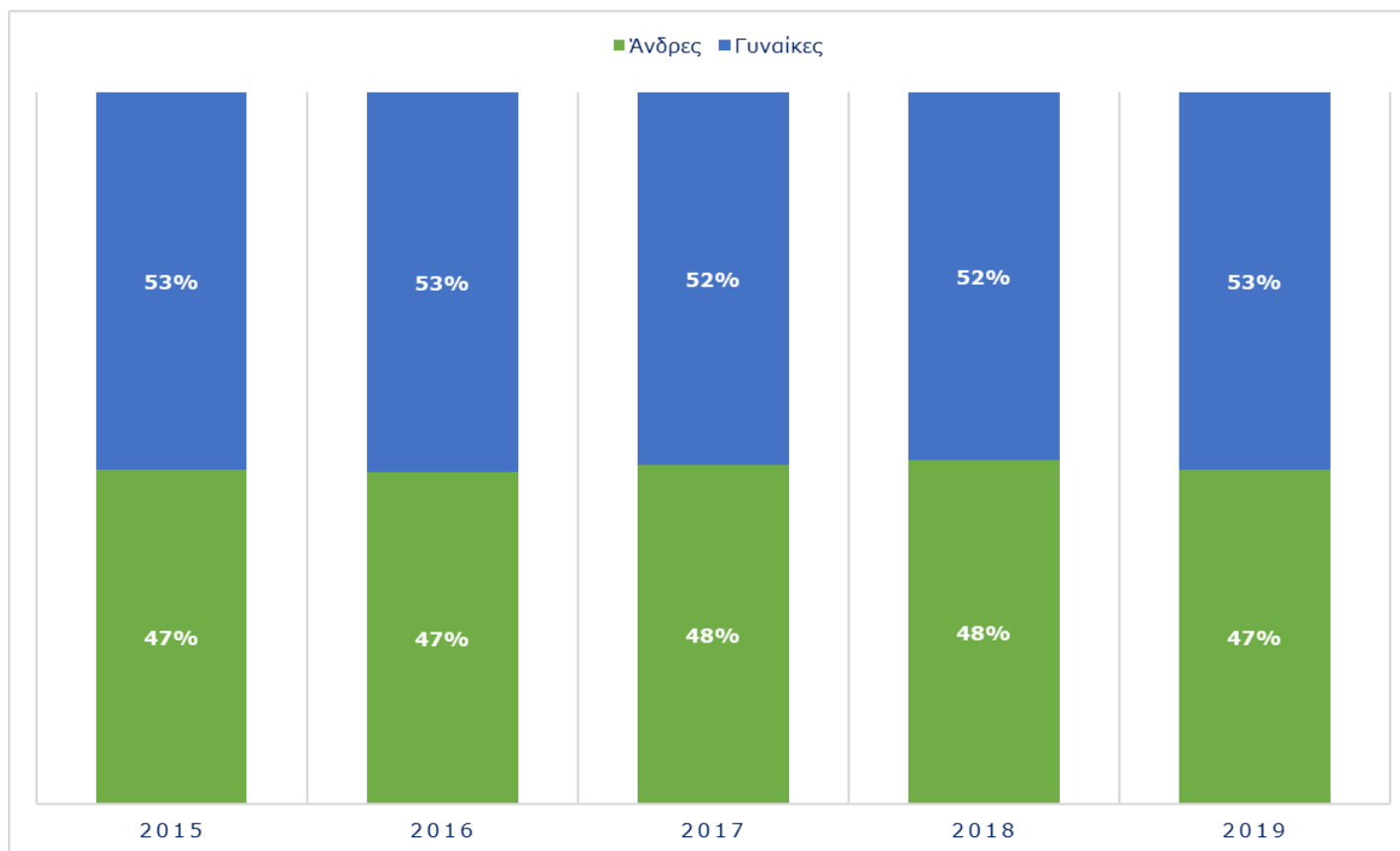

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή, επεξεργασία: INSETE Intelligence

2.2 Δαπάνες ανά φύλο

Το 2019, όπως προαναφέρθηκε, δαπανήθηκαν σε ταξίδια που πραγματοποιήθηκαν στο εσωτερικό 1,6 δισ. €, εκ των οποίων τα 848 εκατ. € ή το 53% δαπανήθηκαν από τις γυναίκες και τα 751 εκατ. € ή το 47% δαπανήθηκαν από τους άντρες. Όπως φαίνεται στο Γράφημα 10, την τελευταία πενταετία το ποσοστό δαπανών από τις γυναίκες είναι σταθερά μεταξύ 52% και 53% και αντίστοιχα των αντρών μεταξύ 47% και 48%.

Γράφημα 10: Ποσοστιαία Κατανομή Δαπανών βάσει Φύλου

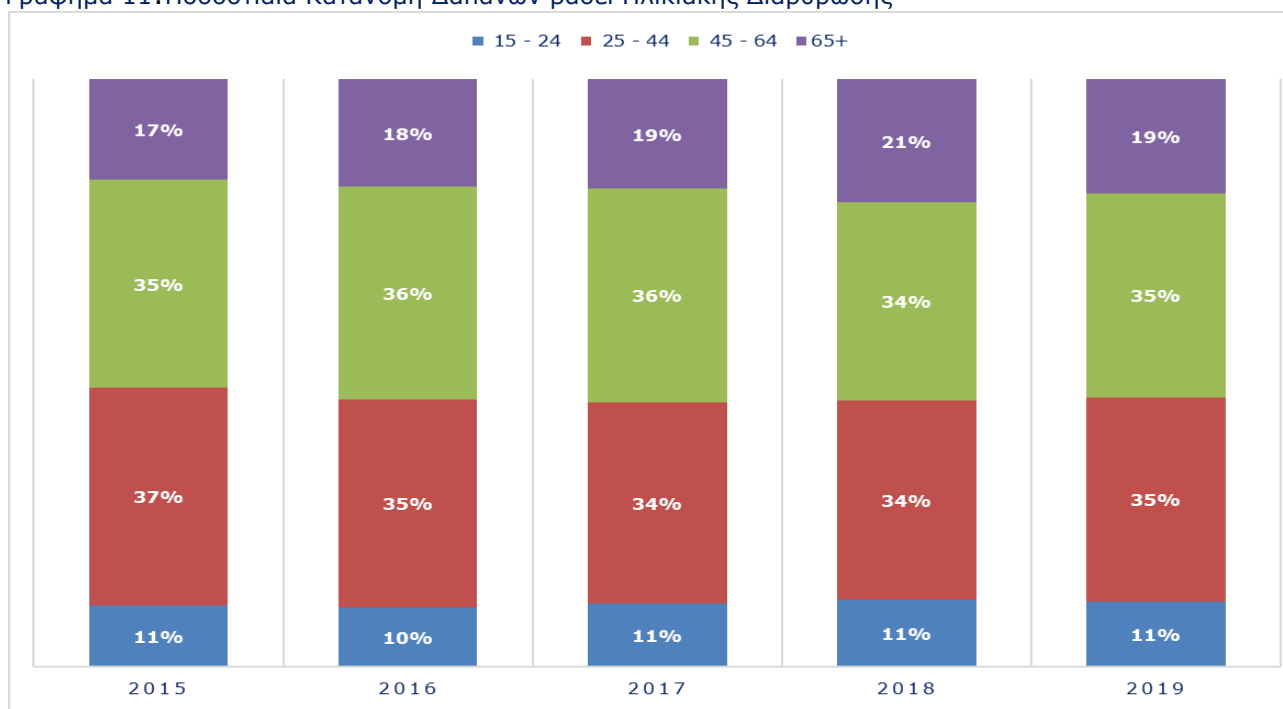

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή, επεξεργασία: INSETE Intelligence

2.3 Δαπάνες ανά ηλικιακή ομάδα

Το 2019, 1,1 δισ. €. ή το 70% των δαπανών των ταξιδιών που πραγματοποιήθηκαν στο εσωτερικό, προήλθαν από τις ηλικιακές ομάδες 25-44 και 45-64, εκ των οποίων τα 557 εκατ. € από την ηλικιακή ομάδα 45-64 και τα 553 εκατ. από την ηλικιακή ομάδα 25-44, με το ποσοστό να ανέρχεται σε 35% αντίστοιχα (Γράφημα 11). Το 19% ή 309 εκατ. € δαπανήθηκαν από την ηλικιακή ομάδα 65 και άνω ενώ από την ηλικιακή ομάδα 15-24 δαπανήθηκαν μόλις 117 εκατ. € ή 11% επί του συνόλου. Την πενταετία 2015-2019 οι δαπάνες που προέρχονται από την ηλικιακή ομάδα 15-24 κυμάνθηκαν σε 11%, από την ηλικιακή ομάδα 25-44 από 34% έως 37%, από την ηλικιακή ομάδα 45-64 μεταξύ 34% και 36% και από την ηλικιακή ομάδα 65 και άνω από 17% έως 21%. Όπως αποτυπώνεται στο Γράφημα 11 η μόνη μεταβολή μεταξύ 2015 και 2019 αφορά στην αύξηση του μεριδίου των 65 και άνω από 17% σε 19% με ενδιάμεση αιχμή το 21% το 2018 . Αντίστοιχη μείωση του μεριδίου της ηλικιακής ομάδας 25-44 από 37% σε 35% (34% το 2018 και το 2017).

Γράφημα 11: Ποσοστιαία Κατανομή Δαπανών βάσει Ηλικιακής Διάρθρωσης

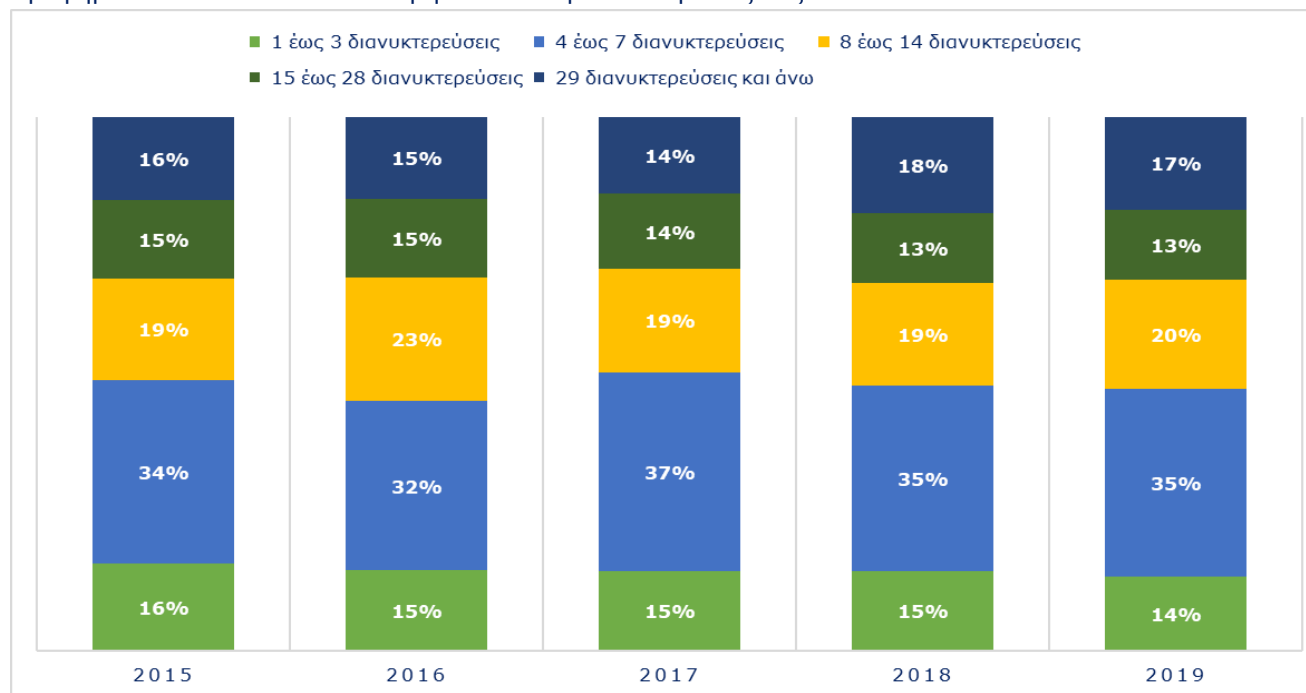

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή, επεξεργασία: INSETE Intelligence

2.4 Δαπάνες ανάλογα με αριθμό διανυκτερεύσεων

Το 2019, όπως αποτυπώνεται στο Γράφημα 12, 563 εκατ. € ή το 35% των δαπανών πραγματοποιήθηκε σε ταξίδια διάρκειας 4-7 διανυκτερεύσεων και το 20% των δαπανών ή 326 εκατ. € σε ταξίδια διάρκειας 8-14 διανυκτερεύσεων. Στα ταξίδια διάρκειας 29+ διανυκτερεύσεων δαπανήθηκαν 278 εκατ. € (17%) και στα ταξίδια σύντομης διάρκειας 1-3 διανυκτερεύσεων 220 εκατ. € (14%). Τέλος, οι χαμηλότερες δαπάνες καταγράφηκαν στα ταξίδια 15-28 διανυκτερεύσεων με 211 εκατ. € (13%). Την πενταετία 2015-2019 και βάσει των διανυκτερεύσεων οι δαπάνες που προέρχονται από τα ταξίδια «μικρής διάρκειας» (1-3 διανυκτερεύσεων) κυμαίνονται μεταξύ 14% και 16%, από τα ταξίδια διάρκειας 15-28 διανυκτερεύσεων μεταξύ 13% και 15%, από τα ταξίδια «μακράς διάρκειας» (29+διανυκτερεύσεων) μεταξύ 14% και 18% και από τα ταξίδια διάρκειας 8-14 διανυκτερεύσεων από 19% έως 23%. Τέλος, στα ταξίδια διάρκειας 4-7 διανυκτερεύσεων πραγματοποιούνται οι περισσότερες δαπάνες με το ποσοστό να κυμαίνεται από 32% ως 37%. Μεταξύ 2015 και 2019 δεν παρατηρείται αξιοσημείωτη μεταβολή μεριδίων των δαπανών ανάλογα με τις διανυκτερεύσεις.

Γράφημα 12: Ποσοστιαία Κατανομή Δαπανών βάσει Διάρκειας Ταξιδιού

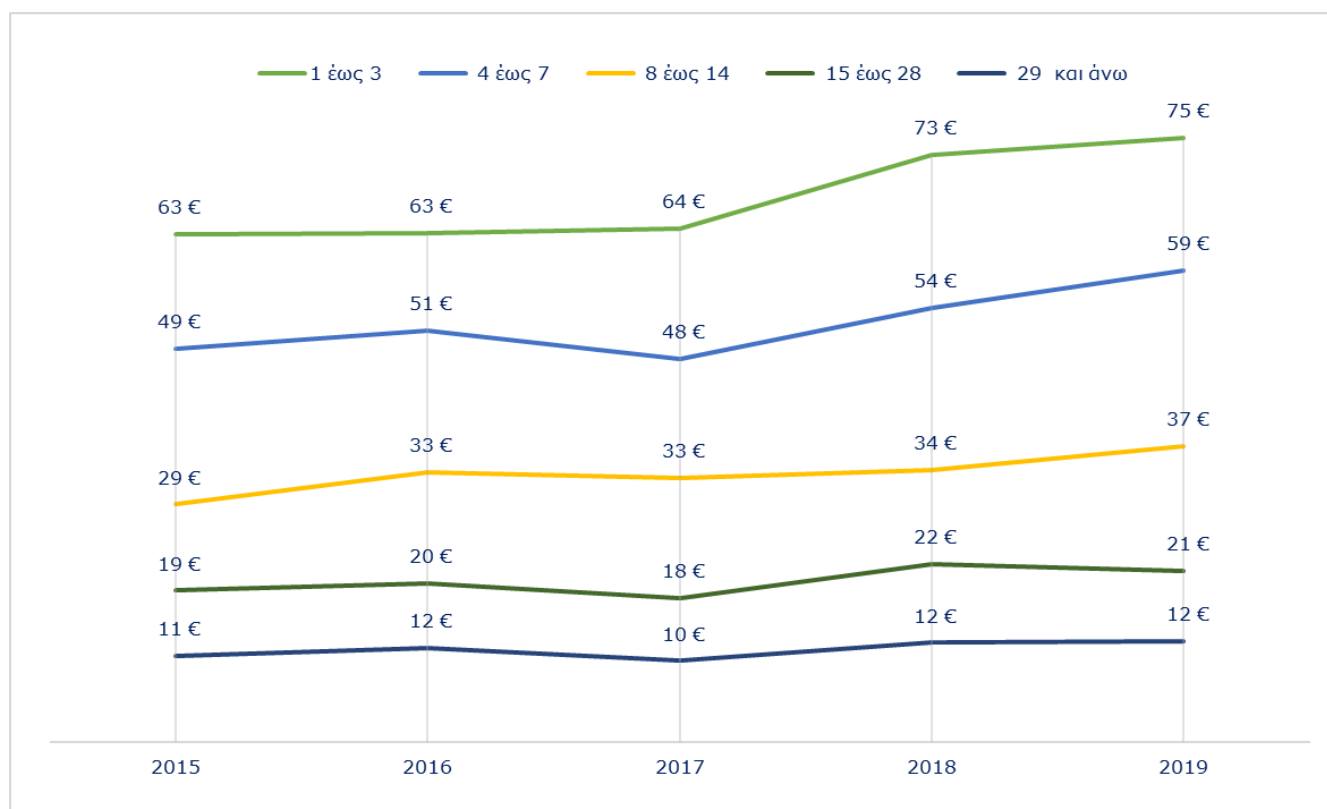

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή, επεξεργασία: INSETE Intelligence

2.5 Μέση δαπάνη ανά διανυκτέρευση

Την τελευταία πενταετία, με εξαίρεση το 2017, παρατηρείται διαρκής αύξηση της μέσης δαπάνης ανά διανυκτέρευση ανεξάρτητα από τη διάρκεια των ταξιδιών (Γράφημα 13). Το 2019, η μέση δαπάνη ανά διανυκτέρευση των ταξιδιών με 1 έως 3 διανυκτερεύσεις ήταν 75 € (+19%/+12 € έναντι του 2015), με 4 έως 7 διανυκτερεύσεις ήταν 59 € (+20%/+10 €), με 8 έως 14 διανυκτερεύσεις ήταν 37 € (+24%/+7 €), με 15 έως 28 διανυκτερεύσεις ήταν 21 € (+13%/+2 €) και με 29 ή περισσότερες διανυκτερεύσεις ήταν 12 € (+17%/+2 €). Άρα όσο μεγαλύτερη η διάρκεια του ταξιδιού, τόσο μικρότερη η μέση δαπάνη ανά διανυκτέρευση.

Γράφημα 13: Μέση δαπάνη ανά Διανυκτέρευση βάσει Διάρκειας Ταξιδιού

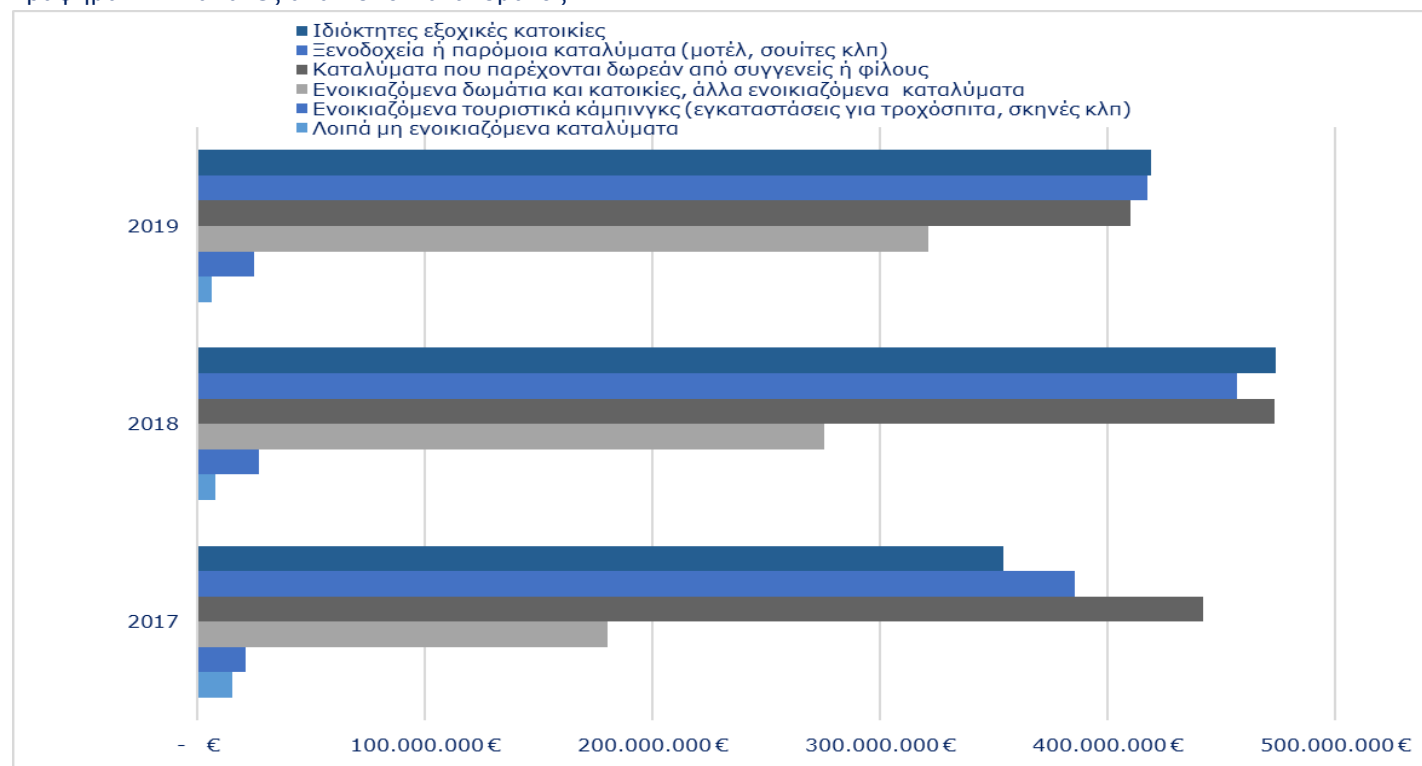

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή, επεξεργασία: INSETE Intelligence

2.6 Δαπάνη ανά κατάλυμα

Στο Γράφημα 12 παρουσιάζονται οι δαπάνες με βάση τον τύπο επιλογής καταλύματος. Το 2019 το 51,8% ή 836 εκατ. € δαπανήθηκαν είτε σε διακοπές σε ιδιόκτητες εξοχικές κατοικίες (26,2%/419 εκατ. €) είτε σε καταλύματα που παρέχονται δωρεάν από συγγενείς και φίλους (25,6%/410 εκατ. €). Σε ξενοδοχεία και παρόμοια καταλύματα δαπανήθηκαν 417 εκατ. € / 26,1% και στα ενοικιαζόμενα δωμάτια και κατοικίες, άλλα ενοικιαζόμενα καταλύματα δαπανήθηκαν 321 εκατ. € / 20,1%. Τέλος, σε τουριστικά κάμπινγκς δαπανήθηκαν μόλις 25 εκατ. € με το ποσοστό να ανέρχεται μόλις σε 1,6%. Μεταξύ 2017 και 2019 παρατηρείται σημαντική αύξηση της δαπάνης για διακοπές στα ενοικιαζόμενα δωμάτια και κατοικίες και άλλα ενοικιαζόμενα καταλύματα, που πιθανόν οφείλεται στην ανάπτυξη της αγοράς βραχυχρόνιων μισθώσεων.

Γράφημα 14: Δαπάνες ανά Τύπο Καταλύματος

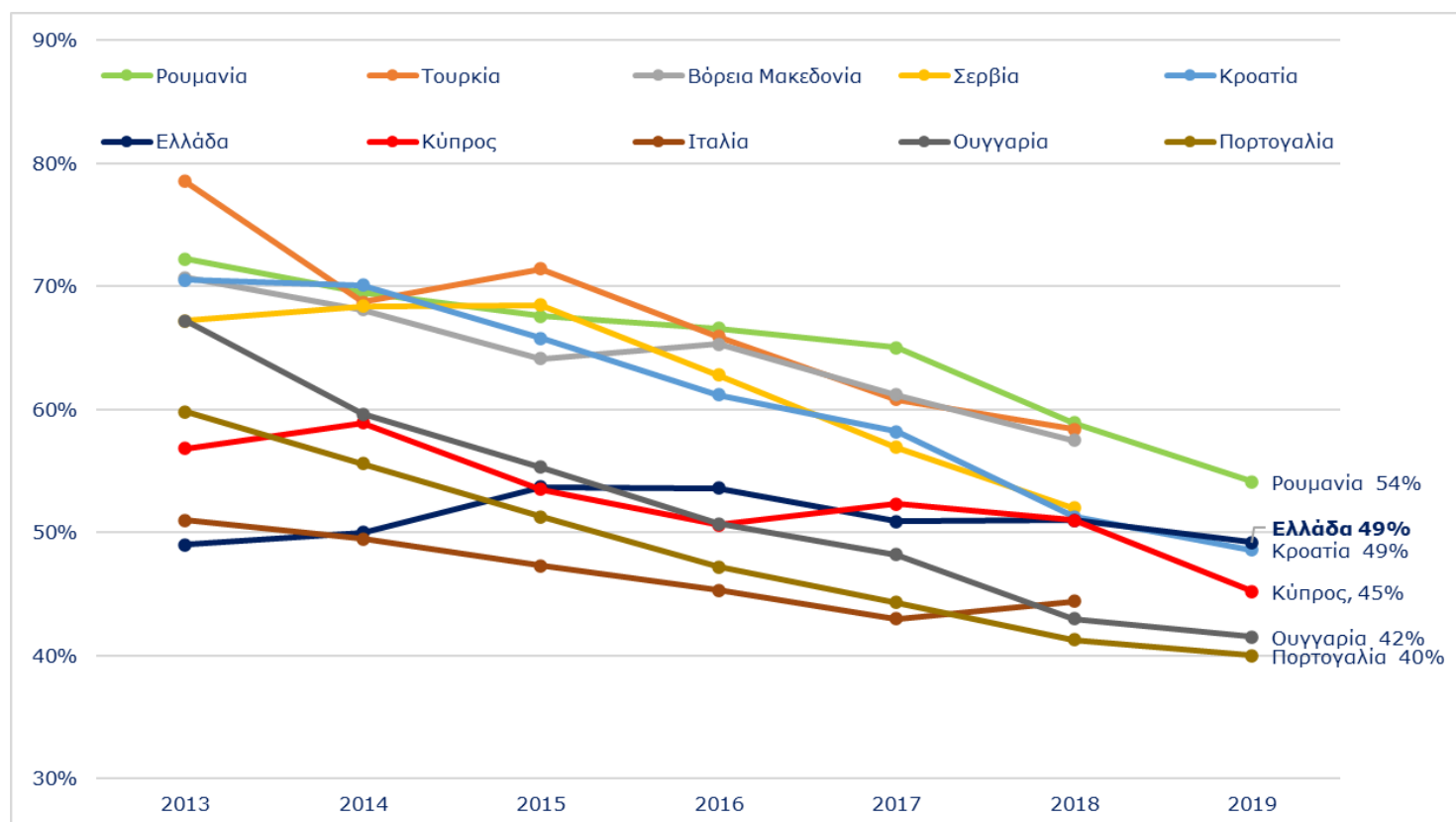
Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή, επεξεργασία: INSETE Intelligence

3. Αιτίες μη πραγματοποίησης ταξιδιών

3.1 Δυνατότητα πραγματοποίησης ετήσιων διακοπών

Το 2019 το 49,2% των Ελλήνων αδυνατούσε να πραγματοποιήσει μια εβδομάδα ετήσιων διακοπών μακριά από το σπίτι (Γράφημα 15). Το ποσοστό είναι παρόμοιο με το αντίστοιχο του 2013, μετά από μια επιδείνωση την περίοδο 2015 – 2016.

Γράφημα 15: Δυνατότητα Πραγματοποίησης 1 Εβδομάδας Διακοπών

Πηγή: Eurostat, επεξεργασία: INSETE Intelligence

Το αντίστοιχο ποσοστό για την Ελλάδα το 2018, ήταν 51%. Σύμφωνα με τα στοιχεία του 2018² στη δυσμενέστερη θέση βρέθηκε η Ρουμανία με 58,9% και ακολουθήσε η Τουρκία με 58,4%. Στην τρίτη θέση βρέθηκε η Βόρεια Μακεδονία με 57,5% και στην τέταρτη θέση η Σερβία με 52,0%. Η πεντάδα συμπληρώνεται με την Κροατία με 51,3%, ενώ ακολούθησαν η Κύπρος και η Ελλάδα με 51,0%. Στην όγδοη θέση βρέθηκε η Ιταλία με 44,4% και στην ένατη η Ουγγαρία με 43,0%. Η δεκάδα συμπληρώνεται με την Πορτογαλία με 41,3%.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ (Πίνακας 4), η κύρια αιτία αδυναμίας πραγματοποίησης διακοπών ήταν οι οικονομικοί λόγοι(61%). Ακολουθήσαν με 21% οι λόγοι υγείας, ενώ το 19% προτίμησε την παραμονή του στο σπίτι. Άλλοι λόγοι μη πραγματοποίησης ταξιδιών ήταν η εργασία (14%), οι οικογενειακές δεσμεύσεις (10%) και οι λόγοι ασφάλειας (2%).

Πίνακας 4: Λόγοι Μη Πραγματοποίησης Διακοπών 2015-2019

Έτος	Οικονομικοί λόγοι	Λόγοι υγείας ή περιορισμένης κινητικότητας	Προτίμηση παραμονής στο σπίτι	Έλλειψη ελεύθερου χρόνου λόγω επαγγελματικών υποχρεώσεων	Έλλειψη ελεύθερου χρόνου λόγω οικογενειακών υποχρεώσεων	Λόγοι ασφάλειας	Υπόλοιποι λόγοι
2015	76%	17%	10%	10%	8%	0%	6%
2016	75%	18%	11%	10%	9%	1%	7%
2017	70%	17%	14%	10%	9%	1%	6%
2018	70%	19%	17%	12%	11%	1%	7%
2019	61%	21%	19%	14%	10%	2%	7%

Ελληνική Στατιστική Αρχή, επεξεργασία: INSETE Intelligence

Πηγή:

² Η ανάλυση γίνεται με βάση τα στοιχεία του 2018 καθώς για το 2019 όλες οι χώρες δεν έχουν καταθέσει τα επίσημα στοιχεία τους.

Βιβλιογραφία

Eurostat. (2020, 10). *Eurostat*. Ανάκτηση από Eurostat: <http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do>

ΕΛΣΤΑΤ. (2020, 10). Ανάκτηση από www.statistics.gr: <http://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/STO15>.

Παράρτημα

Έρευνα Ποιοτικών Χαρακτηριστικών Ημεδαπών Τουριστών

Στατιστικές μονάδες

Για τον αριθμό και τα χαρακτηριστικά των τουριστών η στατιστική μονάδα είναι το άτομο.

Για τα ταξίδια η στατιστική μονάδα είναι το (ατομικό) ταξίδι.

Μεθοδολογία

Η Έρευνα Ποιοτικών Χαρακτηριστικών Ημεδαπών Τουριστών είναι ετήσια δειγματοληπτική, με μονάδα έρευνας το νοικοκυριό και τα μέλη του. Τα στοιχεία συλλέγονται για όλα τα μέλη του νοικοκυριού με τη συμπλήρωση ειδικού έντυπου ερωτηματολογίου. Το δείγμα των νοικοκυριών προκύπτει από το δείγμα της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού, η οποία είναι μία δισταδιακή στρωματοποιημένη δειγματοληπτική έρευνα, με πρωτογενή μονάδα δειγματοληψίας το οικοδομικό τετράγωνο και τελική μονάδα το νοικοκυριό. Κάλυψη Σύνολο Χώρας.

Περίοδος αναφοράς Ημερολογιακά έτη 2015-2019.

Ορισμοί

Ημεδαπός: κάθε φυσικό πρόσωπο, ανεξάρτητα από ιθαγένεια, που κατοικεί ή προτίθεται να κατοικήσει για τουλάχιστον ένα έτος -στην Ελλάδα.

Τόπος συνήθους διαμονής/κατοικίας: ο τόπος στον οποίο ένα άτομο περνά τις καθημερινές ώρες ανάπαυσης, ανεξάρτητα από την περιστασιακή απουσία του για λόγους αναψυχής, διακοπών, επισκέψεων σε φίλους και συγγενείς, εργασίας, ιατρικής περίθαλψης κ.λπ.

Ταξίδι: η επίσκεψη με μία τουλάχιστον διανυκτέρευση, με αφετηρία τον τόπο συνήθους κατοικίας του ταξιδιώτη, σε κύριο προορισμό εκτός του συνήθους περιβάλλοντός του, για χρονικό διάστημα μικρότερο από ένα έτος, για οποιονδήποτε κύριο σκοπό, συμπεριλαμβανομένων της επιχειρηματικής δραστηριότητας, της ανάπαυσης ή άλλου προσωπικού λόγου, με εξαίρεση την απασχόληση από οντότητα εγκατεστημένη στον τόπο της επίσκεψης.

Δαπάνες: οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του ταξιδιού από τους συμμετέχοντες ή από τρίτους για λογαριασμό των συμμετεχόντων, καθώς και οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν πριν το ταξίδι για τον σκοπό του ταξιδιού.

Κύριο μέσο μεταφοράς: είναι το μεταφορικό μέσο που χρησιμοποιήθηκε στο ταξίδι ή, αν χρησιμοποιήθηκαν περισσότερα από ένα μέσα μεταφοράς, είναι αυτό με το οποίο καλύφθηκε η μεγαλύτερη απόσταση.

Ενοικιαζόμενα καταλύματα: περιλαμβάνονται ξενοδοχεία, μοτέλ, θεραπευτικά κέντρα, συνεδριακά κέντρα, ενοικιαζόμενα δωμάτια και κατοικίες, μέσα μεταφοράς επιβατών, ενοικιαζόμενα κάμπινγκ και λοιπά ενοικιαζόμενα συλλογικά καταλύματα, όπως ορεινά καταφύγια, ξενώνες νέων κ.λπ.

Μη ενοικιαζόμενα καταλύματα: περιλαμβάνονται δευτερεύουσες/εξοχικές κατοικίες, καταλύματα που παρέχονται δωρεάν από συγγενείς και φίλους και άλλα ιδιόκτητα καταλύματα που παρέχονται δωρεάν (π.χ τροχόσπιτα, σκηνές κ.λπ.).

Οι έννοιες και ορισμοί των μεταβλητών της έρευνας αναφέρονται αναλυτικά στον Κανονισμό (ΕΚ) 692/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, καθώς και στο Μεθοδολογικό Εγχειρίδιο για τις Στατιστικές Τουρισμού Methodological Manual for Tourism Statistics.

Παραπομπές Περισσότερες πληροφορίες για τα αποτελέσματα της Έρευνας Ποιοτικών Χαρακτηριστικών Ημεδαπών Τουριστών είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της (ΕΛΣΤΑΤ, 2020).

INSETE

Η παρούσα μελέτη υλοποιήθηκε από το INSETE στο πλαίσιο της Πράξης:
«Δράσεις πρόγνωσης και παρακολούθησης μεταβολών του Τουριστικού Τομέα για την
ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του»
με κωδικό MIS 5003333, η οποία εντάσσεται στο **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα**
“Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία 2014-2020” και
συγχρηματοδοτείται από το **Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)**

Ινστιτούτο του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων
Βουκουρεστίου 32
10671 Αθήνα
210-3244368

www.insete.gr
intelligence@insete.gr